

SLUTREDOGÖRELSE – Projekt KFoU

Vetenskapsrådet

Konstnärlig forskning och utveckling (KFoU)

Projektledare Annette Arlander	Vetenskapsrådets ärendenummer 2016-00998
Institution Stockholms Konstnärliga Högskola	Totalt erhållna projektbidrag 3 800 000
Adress Stockholms konstnärliga högskola Box 24045 104 50 Stockholm	Varav från Vetenskapsrådet 3 800 000 Andra finansiärer
Privat: Fabriksgatan 18 A 15 00140 Helsingfors Finland	
Projekttitel Att uppträda / samarbeta med växter	
Projektmedarbetare ---	
Projektets syfte (ca 2000 tecken) enligt ansökan samt eventuella ändringar under projektperioden	
Följande utdrag ur ansökan från 2016 tar fasta på de konkreta planer som där presenteras: Projektet ”performing with plants” avser att undersöka huruvida att uppträda med träd och andra växter kunde vara ett sätt att samarbeta med vår omgivning i samklang en posthumanistisk och (ny)materialistisk syn på miljön. Projektet bearbetar och utvecklar den praktik jag kallat Performing Landscape (att uppföra landskap) och experimenterar fram sätt att uppföra landskap som är relevanta idag. Genom att fokusera på individuella delar av landskapet, särskilt växter – vilka vi rent kemiskt står i ett symbiotiskt förhållande till, emedan de producerar det syre vi förbrukar och vi producerar den koldioxid de nyttjar – kan förhoppningsvis mer sensitiva och ekologiskt hållbara sätt att uppföra landskap utvecklas. Och dessa metoder, konstverk och evenemang kan eventuellt tjänstgöra som inspiration och provokation till annorlunda sätt att uppfatta och uppleva vår omvärld. /--/ Projektet kommer således att producera konstverk i form av performances för kamera, videoarbeten, performance evenemang med projektioner där deltagare medverkar, en	

lecture performance, och poetiska handlingspartitur, det vill säga en artikulerad metod för, och en serie exempel på hur man kan sam-agera med träd. Projektet kommer att resultera i en teoretiskt reflekterande artikel både på svenska och engelska, och i hybridformer som en blogg om processen, ett öppet media-arkiv på Research Catalogue, och flera konferenspresentationer i samband med IFTR (International Federation for Theatre Research), PSI (Performance Studies International), New Materialisms, CARPA (Colloquium on Artistic research in Performing Arts) samt SKH:s interna forskningsdagar. Under projektets lopp anordnas två symposier med inbjudna sakkunniga.

/--/

De viktigaste frågorna som undersöks är:

- 1) Hur samarbeta med ickemänskliga varelser, som växter (träd eller buskar)?
- 2) Hur vidareutveckla erfarenheterna och teknikerna från tidigare försök att uppföra landskap?
- 3) Hur skapa handlingar med växter som man kan bjuda in medverkande att delta i?

Som en övergripande forskningsuppgift ställer projektet frågan: Hur uppföra landskap idag, genom att samarbeta med träd och andra växter, med en medvetenhet om den posthumanistiska och ny-materialistiska forskningens insikter?

Dessa planer realiserades alla i någon form, förutom ”performance evenemang med projektioner där deltagare medverkar”. Frågan hur bjuda in medverkande att delta var problematisk och förblev delvis olöst (se diskussionen). Den övergripande forskningsuppgiften diskuterades däremot genom olika media.

Den största praktiska ändringen var att jag tack vare ett stipendium från Kone Foundation kunde förbereda projektet med ett år på Helsinki Collegium for Advanced Studies 2017 och startade arbetet med det egentliga projektet på Stockholms Konsthögskola först 2018-2019.

Båda projekten är arkiverade på en och samma tidslinje på RC:

<https://www.researchcatalogue.net/view/316550/316551>

Projektresultat*

Det huvudsakliga konstnärliga projektresultatet utgörs av *Att Uppträda med Träd / Performing with Trees*, en "bilderbok" (inte fotobok, för den bygger på videostillbilder) som presenterar de viktigaste videoarbetena från 2017-2018 i stillbilder, inklusive försök till 'event-scores', samt videoarbetena som ligger till grund för boken.

I de 6 referentgranskade artiklar och 5 icke-referentgranskade artiklar jag skrivit har jag diskuterat problematiken med att uppträda eller samarbeta med växter utgående från mina erfarenheter från projektet och också satt dem i relation till det växande intresset för kritiska växtstudier inom konst och humaniora.

Som resultat kan också betraktas det nya projektet "Meetings with Remarkable and Unremarkable Trees" som utvecklats på basis av erfarenheterna med "Att uppträda /samarbeta med växter".

Kommentar till resultat (ca 2000 tecken)
t ex nya frågeställningar som projektet genererat

Två delar av projektet som inte fanns med i den ursprungliga planen var

1) *Att Uppträda med Träd / Performing with Trees*, en "bilderbok" (inte fotobok, för den bygger på videostillbilder) som presenterar de viktigaste videoarbetena från 2017-2018 i stillbilder, inklusive försök till 'event-scores'. Bilderboken gjorde jag istället för ett avslutande symposium med inbjudna utländska gäster, eftersom jag redan ordnat endagsseminarier på SKH med temat "Working with the Vegetal", baserade på open call, och ville göra något som skulle bli kvar på SKH. Jag ville också experimentera med en publikation som huvudsakligt konstnärligt alster. Boken är min första "bilderbok" och jag betraktar den som det viktigaste konstnärliga resultatet av hela projektet, vid sidan av själva videoarbetena den bygger på.

2) *Stockholms Trädkalender*, en serie videoarbeten med "månadens träd" baserade på den så kallade keltiska trädkalendern. De spelades in under 2018 i olika parker i Stockholm och visades som en 'kalender' vid entrén till SKH på Linnégatan under 2019.

Det som däremot inte realiserades enligt planen var "performance evenemang med projektioner där deltagare medverkar". Under projektet blev det rätt snabbt klart att försöken jag gjorde med att inbjuda åskådarna att delta var givande som upplevelser, men inte intressanta som videoarbeten, så jag avstod från att fortsätta på den vägen. Att experimentera med projektioner på inspelningsplatsen hade jag gjort tidigare, och misstänkte att det skulle flytta tyngdpunkten från träden till frågor om teknologi och elektricitet, och avstod därför. Däremot var experimenten med lecture performance som format mer lyckade och ur mina första försök utvecklade jag ett slags videoessäer med det talade avsnittet inspelat och tillsatt som voice-over på videon.

Några av de så kallade övriga experimenten jag gjorde i slutskedet blev viktiga för vidareutvecklingen av projektet, i synnerhet besöket hos den uråldriga granen Old Tjikko i Dalarna i april 2019, och hos de gamla olivträden i Ulldecona i december 2019.

*) Uppgifterna kommer att användas i Vetenskapsrådets projektdatabas och i andra informationssammanhang

Ett nytt projekt utvecklades på basis av dessa erfarenheter, ”Meetings with Remarkable and Unremarkable Trees” eller Möten med betydelsefulla och obetydliga träd. Rubriken syftar på fotografiboken av Thomas Pakenham, *Meetings with Remarkable Trees* (1996) och är ett slags kommentar eller motvikt till den (i ett annat medium) genom att ifrågasätta vad som är anmärkningsvärt eller betydelsefullt och vad som är oansenligt eller obetydligt med fokus på enskilda träd. Att det kan vara värt att fokusera på träd, snarare än växter i allmänhet, och i synnerhet på enstaka individuella träd, blev en av de viktiga insikterna under projektet.

Populärvetenskaplig sammanfattning av projektresultaten* (ca 2000 tecken)

Under arbetet med projektet *Att uppträda / samarbeta - med växter* insåg jag snabbt att jag skulle fokusera på enskilda träd. Även om vi ofta varnas för att ”inte se skogen för träden”, ville jag uppmärksamma den motsatta faran, att ”inte se träden för skogen” och titta närmare på individuella träd. Därmed vill jag inte förneka att träden bildar nätverk och ekosystem och symbiotiska förhållanden inte enbart med andra träd utan också med svampar, bakterier och all slags mikro-organismer, och är i en ständig växelverkan med sin omgivning, precis som människorna. Och inte heller det faktum att skogar eller ansenliga mängder träd behövs för att producera effektiva kolsänkor, svalare och friskare stadsluft, skydd mot översvämningar och så vidare. Att betona individuella träd är givetvis en riskabel strategi i vårt nyliberalistiskt kapitalistiska samhälle, där individens betydelse lätt överdrivs. Att fokusera på enstaka träd kan trots det vara ett viktigt första steg för att avkolonisera vår relation till ”naturen”. Som ekofeministen Val Plumwood (2003) konstaterade brukar det kolonialistiska tänkesättet betona den stora klyftan mellan ”oss” och ”dem”, och betrakta alla ”dem” som likadana, stereotypiska, inte individuella. Att uppmärksamma enskilda träd kan därför hjälpa oss att uppfatta även träden som livsformer vilka vi har en hel del gemensamt med, trots de onekliga skillnaderna.

Under projektet besökte jag regelbundet några träd i Stockholm, en bok i Djurgården och en tysklönn i Humlegården 2017, två granstubbar och två tallar i Lill-Jansskogen 2018 och en rysklönn i Nobelparken 2019, och skapade grova time-lapse videon med dem. Dessutom besökte jag enskilda träd på olika orter, och fokuserade på samvaro under kortare perioder. Jag tillbringade till exempel en dag med den 9950 år gamla granen Old Tjikko på Fulufjället i Dalarna och spelade in en video varje timme, och en dag tillsammans med en enrisbuske på finska Utö. Dessutom prövade jag på att skriva brev till träd sittande vid trädet i fråga, först med ett olivträd i Ulledecona, sedan med andra träd, en praktik som jag senare fortsatt med.

***) Uppgifterna kommer att användas i Vetenskapsrådets projektdatabas och i andra informationssammanhang**

Att tänka om i frågan om våra relationer till andra livsformer som vi delar vår planet med är en central uppgift för konstnärerna idag. Konstnärlig forskning kan bidra genom sin förmåga att tillåta och skapa hybrida former för tanke och handling. Det här projektet ville bidra till detta framväxande fält genom att experimentera med relativt enkla konstnärliga uttryck.

Publicering av projektresultaten

1. Artiklar i referee-granskade tidskrifter (Web of Science)

Referentgranskade artiklar i tidskrifter

“Performing with Plants in the Ob-scene Antropocene”. *Nordic Theatre Studies* vol 32. (forthcoming)

“Behind the Back of Linnaeus - Bakom ryggen på Linné. *Ruukku - Studies in Artistic Research*, Issue #14 Ecologies of practice. (forthcoming)

“Resting with Pines in Nida – attempts at performing with plants”, *Performance Philosophy* Vol 4, no 2 (2019):452-475 <http://www.performancephilosophy.org/journal/article/view/232>

“Performing with Trees and the Tide - A Diffractive Reading”, *Research in Art Education* 3/2019, 14-46. <https://www.researchinarteducation.com/32019-september-issue>

“Breathing and Growth - performing with plants”, *Journal of Dance and Somatic Practices*. Volume 10. Number 2. 2018, pp. 175-187.

Referentgranskade artiklar i böcker

“Performing with Plants - Appearing with Elms and Alder”. In Mika Elo, Lea Kantonen and Petri Kaverma (eds.) *Etappeja - Kuvataideakatemia tohtorihjelma 20 vuotta / Waypoints - The Doctoral Programme at Academy of Fine Arts 20 Years*. 2019, pp. 33-56.

2. Övriga artiklar

Icke-referentgranskade artiklar i böcker

“Performing with a Pine Tree”. In Ziegler, Denise (ed.) *Kun koen kokeilen – kokeilen kun koen. Kokemus ja kokeellisuus taiteellisessa työskentelyssä ja tutkimuksessa. / I Experience as I Experiment – I Experiment as I Experience. Experience and experimentality in artistic work and research*. The Academy of Fine Arts, University of the Arts Helsinki, 2019, 15-26.

“Authentic trees? – Artistic research, non-human collaborators and the documentary”. In Quaresma, José (ed.) *Research in the Arts. Authenticity, Polymathy and Dissimulation*. Lissabon: Museo Archeologico, 2019, 83-98.

“It rains - it thinks - it dances”. In Johannes Birringer, Josephine Fenger (Hg./eds.) *Tanz der Dinge/Things that dance. Jahrbuch Tanzforschung 2019*. Bielefeld: transcript Verlag, pp. 187-191.

Icke-referentgranskade artiklar i ‘proceedings’

“Visiting a Tree”, in Mari Mäkiranta & Maiju Loukola (eds.) *Voices: Floating Peripheries Conference 2019 - Site and Situation* <https://www.researchcatalogue.net/view/757632/757633>

“Performing with Plants”. In Leena Rouhiainen (ed.) *Perilous Experience CARPA 5 Colloquium Proceedings*. Nivel 09 2018 <http://nivel.teak.fi/carpa5/annette-arlander-performing-with-plants/>

3. Monografier (markera ev. huvudmonografi från projektet)

Att Uppträda med Träd – Performing with Trees. X-position n 6. Stockholms Konstnärliga Högskola 2019. (bilderbok – picture book)

4. Antologibidrag (motsv.)

5. Konferensbidrag (motsv.)

Presentationer på internationella konferenser:

“PAR and plants – performing with trees?” in the Performance as Research Working Group at the IFTR (International Federation for Theatre Research) conference in Shanghai 8-12.7.2019.

“Moving in a Pine” as part of “performance-response-extraction – elasticity of artistic research” by the Artistic Research Working Group at PSI (Performance Studies International) #25 in Calgary 4-7.7.2019.

“Performing with plants – for a planthroposcene”, paper and presentation at Art in the Anthropocene Conference in the Long Room Hub, Trinity College Dublin, 7-9.6.2019.

“Performing with Pines and Spruces”, paper and presentation at the conference *Trees in/and/around Literature in the Anthropocene* at Università degli studi di Torino, 21-22.5.2019.

“Hanging in a Pine tree or appearing with plants” performance lecture / video essay at Performance Philosophy Research Festival and Conference, Intervention! Intoxication?, Amsterdam 14-17.3.2019.

“Visiting a Tree”, presentation and installation at Floating Peripheries conference, University of Lapland, Rovaniemi 14-16.1.2019.

“Rainy Day in Rekdal”, screening and presentation at the symposium *Tanz der Dinge / Things that dance* at Karlsruhe Institute of Technology, 5-7.10.2018.

“Puiden kanssa Helsingin puistoissa” [With Trees in the Parks of Helsinki], presentation at the Finnish Urban Studies Conference, Tieteiden talo [House of Sciences], Helsinki 3-4.5.2018

“Rainy Day in Rekdal”, presentation at Radical Relevances conference, Aalto University 25-27.4.2018.

“Performing with Plants” installation at Colloquium on Artistic Research in Performing Arts, CARPA 5 Perilous Experience? Extending Experience Through Artistic Research at University of the Arts Helsinki, Theatre Academy 31.8.2017.

***) Uppgifterna kommer att användas i Vetenskapsrådets projektdatabas och i andra informationssammanhang**

“How to do things with performance – Performing with plants (first attempts)” in the Artistic Research Working Group at PSI#23 Overflow (Performance Studies International conference) in Hamburg June 8-11.2017.

“Performing with Plants” in Plantarium: Re-imagining green futurities, at Linköping University 1-2.6.2017.

6. Övriga publikationer

Professionella publikationer

“Year of the Dog in Lill-jan’s Wood”, in Yelena Gluzman, Matvei Yankelevich (eds.) *Emergency Index vol.8*, New York: Ugly Duckling Press 2018, 50-51.

”Performing as a tourist – with trees”. In Terese Longva and Rita Marhaug (eds) *Between Sky and Sea V: Tourist*. Bergen: Performance Art Bergen and PUBLISH 2018, 128-149.

7. Gestaltande redovisning (utställning, föreställning, konsert, film m m)
Bifoga dokumentation och/eller ange länkar till web-baserad dokumentation.

Projektarkivet på RC: <https://www.researchcatalogue.net/view/316550/316551>

Presentation på SKH’s websidor: <https://www.uniarts.se/forskning-utvecklingsarbete/forskningsprojekt/att-upptrada-samarbeta-med-vaxter>

på engelska: <https://www.uniarts.se/english/research-and-development-work/research-projects/performing-with-plants>

Presentation på min hemsida: <https://annettearlander.com/current-projects/performing-with-plants/>

Att Uppträda med Träd / Performing with Trees, en ”bilderbok” (inte fotobok, för den bygger på videostillbilder) som presenterar de viktigaste videoarbetena från 2017-2018 i stillbilder, inklusive försök till ’event-scores’.

Stockholms Trädkalender, en serie videoarbeten med ”månadens träd” baserade på den så kallade keltiska trädkalendern visades på en skärm vid entrén till SKH på Linnégatan under år 2019.

Både videoserien och boken finns arkiverade på FilmForm i Stockholm.

Utöver Stockholms Trädkalender presenteras de viktigaste års-långa videoarbetena i boken:
With a Beech in Djurgården (44 min 10 sec) inspelad 7.1.2017 – 16.12.2018.

With a Sycamore in Humlegården 1 & 2 (å 44 min 10 sec) inspelade 7.1.2017 – 16.12.2018.

Year of a Dog in Lill-Jan’s Wood (On a Spruce Stump) 1 & 2 (å 100 min 10 sec) inspelade 15.2.2018 – 3.2. 2019.

Hanging in a Pine (15 min 28 sec) och *Hanging in a Pine – with text* (19 min 31 sec) inspelade 15.2.2018 – 3.2. 2019.

Swinging in a Pine (15 min 28 sec) inspelad 15.2.2018 – 3.2. 2019.

Year of a Dog in Lill-Jan’s Wood (Sitting in a Pine) (100 min 10 sec) inspelad 15.2.2018 – 3.2. 2019.

Det sista års-långa arbetet, som egentligen var ’extra’, hann inte med i boken:

Year of the Pig with a Tatarian Maple (60 min 48 sec) inspelad 9.1.2019 – 15.1.2020.

Alla videoarbeten finns som små filer öppet tillgängliga på Research Catalogue, bl.a. under min profil <https://www.researchcatalogue.net/profile/?person=4072>

Utställningar

Swinging – With a Pine – Hanging, installation at the exhibition I Experience as I Experiment – I Experiment as I Experience, in Exhibition laboratory, Helsinki 27.11.-11.12.2019.

With a Beech in Djurgården, at Stationen, Svenshögen 9-13.10.2019.

Body on the Rocks. Telegraph on Harakka Island 9-15.9.2019.

Lichen at Allinge in Mediaboxi, Gallery Forum Box 19.7.-11.8. 2019.

Trees in Victoria (Apollo Bay) and *Trees in Victoria (Lorne)* in Art Fair Suomi 23-26.5.2019.

Stockholm Tree Calendar, one tree video a month, entrance to SKH, Linnégatan 87, Stockholm, 1.1.- 31.12.2019.

Trees in Victoria. Telegraph on Harakka Island 3.-12.8.2018.

Visningar

Trees in Victoria (Lorne), at Videoforma 7 festival in St Petersburg 9.11.2019.

Sunday with a Pine, screening at Evolving the Forest conference, Dartington Hall, Devon 19-21.6.2019.

Hanging in a Pine tree or appearing with plants, performance lecture / videoessay at Performance Philosophy Research Festival and Conference Intervention! Intoxication?, Amsterdam 14-17 March 2019.

Visiting a Tree, installation at Floating Peripheries conference, University of Lapland, Rovaniemi 14-16 January 2019.

Rainy Day in Rekdal and *Grey Day in Rekdal*, installation and screening at the symposium Tanz Der Dinge / Things that dance at Karlsruhe Institute of Technology 5-7.10.2018

Rainy Day in Rekdal and *Grey Day in Rekdal* at the Learning Center of Aalto University during the conference Radical Relevances 25-27.4.2018

8. Manuskript och planerade arbeten

Ett temanummer av *Ruukku – studies in artistic research* med temat ”Working with the Vegetal”, redigeras som en vidareutveckling av seminarierna Working with the Vegetal I-IV på SKH, se inbjudan <http://ruukku-journal.fi/fi/issues/15/call>

En bok med arbetsnamnet ”Performing and Thinking with Plants”, skall ges ut av Bildkonstakademin vid Helsingfors Konstuniversitet.

Projektet ”Meetings with Remarkable and Unremarkable Trees”, se blog

<https://meetingswithtrees.com> samt arkiv på RC

<https://www.researchcatalogue.net/view/761326/761327>

Dessutom är några artiklar ännu halvfärdiga eller letar efter rätt forum. Framför allt hoppas jag få tillfälle att visa videoarbetena i kommande utställningar.

Annan förmedling av projektresultat
seminarier, föreläsningar etc

Inbjudna föredrag och presentationer:

- “Authentic trees? – Artistic research, non-human collaborators and the documentary”, pre-recorded video presentation in the seminar Research in the Arts. Authenticity, Polymathy and Dissimulation Lissabon: Museo Archeologico 24.10.2019.
- “Artistic research and/as interdisciplinarity”, lecture at Musikhögskolan in Stockholm 16.4.2019.
- “What do we mean by artistic research – Some Nordic perspectives on artistic doctorates”, keynote at Per/Forming Futures. Investigating Artistic Doctorates in Dance and Performance. Middlesex University, London, 11-13.4.2019.
- “The Stockholm Tree Calendar”, presentation at Sensing the City – Salon at Coventry University 4.3.2019.
- “Artistic Research as Situated Practice – Performing with Lichen”, video lecture at the conference and book release Research in the Arts – the need for artistic ideas, at Museo Arceologico de Carmo, Lissabon 27.11.2018
- “Performing with plants” in the series Frank Professors, Academy of Fine Arts, Exhibition Laboratory 9.10.2018.
- “Performing with Plants as Experiential Challenge”, at the open seminar Research in Arts and Experience, Aalto University 26.3. 2018.
- “Performing with Plants”, presentation and screening at the public seminar in Helsinki University Think Corner (Tiedekulma) 14.11.2017.
- “Performing with Plants”, presentation and workshop at Transversality in Performance, Doctoral Symposium at the Faculty of Fine, Applied and Performing Arts at University of Gothenburg 9-10.10.2017.
- “Between Sea and Sky - With a Tree”, talk at the seminar *Between Sky and Sea: Tourist*, organised by Performance Art Bergen in Kvalnes, Lofoten, 18.7.2017.

Presentationer på interna seminarier och forskningsdagar:

- “Year of the Pig with a Tatarian Maple” presentation at the Research Week of Stockholm University of the Arts 24.1.2020.
- “Performing with a pine tree”, presentation at Kuva Research Days at Exhibition Laboratory, Helsinki 10.12.2019.
- “Performing with plants”, project presentation at the research seminar of Stockholm University of the Arts 11.12.2019.
- Presentation at the seminar Working with the Vegetal III, Stockholm University of the Arts 4.4.2019.
- “Performing with a Pine tree”, participatory presentation in two parts, Stockholm University of the Arts Research Week 22-25.1.2019.
- Presentation at the seminar Working with the Vegetal II, Stockholm University of the Arts 29.11.2018.
- Presentation at the seminar Working with the Vegetal, Stockholm University of the Arts 23.5.2018.
- “Performing with plants – presentation, process, archive”, at the symposium on artistic research organized by the Swedish Research Council at Stockholm University of the Arts 28-29.11.2017.
- “Resting with the Pines in Nida”, at the seminar With Plants, at Helsinki Collegium for Advanced Studies 27.10.2017.
- “Performing with plants”, project presentation at the seminar "With Plants" at Helsinki Collegium for Advanced Studies 3.5.2017.
- “Performing with Plants”, presentation of the project at the Brown bag seminar at the Helsinki Collegium for Advanced Studies on 25.4.2017.

Seminarier organiserade av projektet:

- Working with the vegetal IV, seminar at Stockholm University of the Arts, 17.10.2019.
- Working with the vegetal III, seminar at Stockholm University of the Arts, 4.4.2019.

Working with the Vegetal II, seminar at Stockholm University of the Arts, 29.11.2018.
Working with the Vegetal (I), seminar at Stockholm University of the Arts 23.5.2018.

Omfattar projektet sammanställning och maskinell bearbetning av större datamängder som enligt Vetenskapsrådets bidragsvillkor skall erbjudas Svenskt Samhällsvetenskapligt Dataarkiv (SSD, www.ssd.gu.se)?

Ja

Om svar ja data har erbjudits SSD data kommer att erbjudas SSD senast

Nej, projektet omfattar inte maskinell bearbetning av större datamängder

22.3.2020

Annette Arlander

Datum

Projektledare

***) Uppgifterna kommer att användas i Vetenskapsrådets projektdatabas och i andra informationssammanhang**